

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РК LIV. Ч. 109. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, середа, 5-го червня 1946.

No. 109. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, June 5, 1946.

VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0837. — Тел. У. Н. Соузі: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ВОЄННА МАРИНАРКА ПОКЛИЧЕ РЕЗЕРВУ НА ВИПАДОК СТРАЙКУ МОРЯКІВ

Команда воєнної мариначки видала наказ до всіх прибережних стацій, щоб вони мали готовий список резервістів і добровольців, які знають роботу на кораблях. Це зроблено в тій цілі, щоб вони могли обійняти працю на кораблях на випадок, колиб так справді прийшло до загального страйку моряків 15 червня. Зате Гарі Бріджес, голова Комітету для Морської Єдності, об'явив, що Світова Федерація Робітничих Юній, яка має свій осідок в Парижі, прихильно віднеслася до його зазиву і заклала моряків юній цілого світу, щоб вони підтримали страйк американських моряків. Ця федерація обіймає 60 мільйонів різномірних морських робітників у 50 державах.

Переговори між представниками морських юній і власниками кораблів ведуться далі. Морські юнії початково зажадали знизити годину праці із 44 на 40 тижнево, а підприємці відкинули це домагання. Тоді моряки зажадали 42 годин тижнево, себто по шість годин денно і сім днів у тижні, однак з доплатою поза 40 годин праці. Переговори ведуться далі, хоч надія на наладнання спору перед 15 червня меншає.

В інших ділянках праці, де вибух страйку замітне: кондуктори й машиністи підземної залізничної в Нью Йорку до Нью Джерзі відкинули пропозицію, щоб їх справу вислухала комісія трьох посередників, настановлена президентом Труманом. Джон Л. Луїс, голова майнерської юнії, веде переговори між підприємцями і страйкуючими робітниками в Пенсільванії. Головою юнії Джеймс С. Петріло загрозив загальним страйком в радіових стаціях, колиб суд став по стороні нового федерального закону і дозволив радіовим стаціям наймати лише тільки сил до обслуговування стацій, кількі потрібні. Такий закон іде всупереч домагання Петріла, щоб стації приймали тільки сил, кількі юнія вважає за потрібне.

НАЙВИЩИЙ СУД ПРИЗНАЄ ПРАВО КРИТИКУВАТИ СУДДІВ.

Найвищий Суд Злучених Держав одноголосно виніс рішення, що газети мають право критикувати суддів після видання вироків і на тому справедливості не потерпіть. Це сталося в такий спосіб, що Найвищий Суд зніс присуд двох нижчих судів у Флориді, які засудили на кару гривни двох редакторів за критикування суддів у Маямі.

ТОРГОВЕЛЬНА ПАЛАТА ЗА ОБМЕЖЕННЯ СТРАЙКІВ.

Предсідник торговельної палати Злучених Держав, Вільям К. Джексон, вів президенту Труману, щоб він підписав законопроект Кейза, який вже перейшов обі палати конгресу, а який має на меті обмежити право до робітничих страйків. Цей законопроект наділі змагає до цього, щоб уряд мав право примусового посередництва заки вибухне страйк. Предсідник Конгресу Промислових Організацій Філіп Морей вів президенту, щоб він не підписував законопроект Кейза, бо закон грозить нещастям в майбутньому, а предсідник Американської Федерації Праці Грін наперед заповідає, що порушить усі сили на те, щоб знести цей закон, коли він буде підписаний президентом. Крім цих людей вівзвали президенту, що інші робітничі організації, щоб він положив своє вето проти законопроекту.

СЕНАТ ПОЧАВ ДИСКУСІЮ НАД НОВИМ ПОБОРОВИМ ЗАКОНОМ.

Теперішній поборовий закон вигасає 1 липня і тому мусить бути або далі продовжений, або заступлений новим. В цьому напрямі відновлено в сенаті дискусію над поборовою службою. Появився проект, щоб продовжити закон ще на один рік, але поробити в ньому деякі зміни. Так як тепер показується, більшість сенаторів є противна тому, щоб до війська покликати хлопців, які не покінчили 20 літ життя.

СПРАВДІ НЕСТАЄ ХЛІБА В ПРОДАЖУ.

У Нью Йорку справді не можна дістати хліба, подібно, як це є з мясом і з деякими іншими життєвими припасами. Це сталося внаслідок цього, що федеральний уряд об'яв на 25 відсотків постачання муки на хліб. Секретар рільництва Андерсен потішає, що після 1 липня уряд дозволить на звичайне постачання муки.

Президент домагається взаємності в зносинах з Советами

У понеділок, 3. червня, президент Труман прийняв урядово нового амбасадора Советів до Злучених Держав в особі Миколи Новікова, який досі був радником амбасаді у Вашингтоні. Після того, як президент прийняв повноважність від Новікова, цей сказав, що відносини між Советами й Злученими Державами „дуже важкі для загального мира й безпеки“. На це президент відповів, що відносини між Советами й Америкою є справді важкі для мира й безпеки і „для поширення засад і цілей чартеру Об'єднаних Держав“. Далі президент вів Новікова, що Америка буде далі змагати до приязних відносин між обома державами і прося, щоб амбасадор поміг йому в цьому, щоб советський уряд так само прихильно відносився до пропозицій Америки, як Америка прихильно приймає пропозиції Советів. — Критики твердять, що такий вислів президента йде поза звичайні промови, виголошувані в подібних випадках. — Ще дивніше вражає політичні кола факт, що вчасі прийняття Новікова президентом, советська амбасада роздала текст промови советського міністра закордонних справ Вячеслава Молотова з критикою політики американського секретаря Бернса.

СТЕТИНІОС ЗРЕЗИГНУВАВ ЗО СТАНОВИЩА ДЕЛЕГАТА ДО О.О.Д.

Бувший секретар стейту Едвард Стетиніос зретигнував із становища делегата Злучених Держав до Організації Об'єднаних Держав і президент прийняв цю ретигнацію. Минулого тижня появилися вперше вістки про ретигнацію Стетиніоса і при цій нагоді газети подали замітки, що Стетиніос має замалу роль на цьому становищі. Кажуть, що Стетиніос вже не візьме участі в засіданні Ради Безпеки О.О.Д. найближчого четверга і його місце заступить його дорадник Гершел В. Джансон.

СОВЕТИ ЗНАЛИ НАПЕРЕД ПРО ДОСВІД З АТОМОВОЮ БОМБОЮ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

На судовому процесі у Монреалі, в Канаді, проти канадійського парламентарного посла Роза, вийшло на яв, що Совети знали наперед про приготування уряду Злучених Держав на досвід з атомовою бомбою в Нью Мексико дня 16. липня 1945. На доказ цього предложено текст каблеграми, висланої в Москві советським військовим аташе з амбасаді в Отаві. У каблеграмі з дня 9. липня 1945 каже аташе Заботін, що „у Клінтон видобувають щодня 400 грамів уранія 235“ мабуть для бомби. Ці інформації подав Заботінові канадійський науковець д-р Аллен Нон Мей, недавно засуджений в Лондоні за шпигунство. Документ з амбасаді забрав Ігор Гузенко і передав канадійській владі. Гузенко покинув службу в амбасаді і тепер є головним свідком на процесі проти Роза.

Уже зачалась демократизація німецького шкільництва в американській зоні

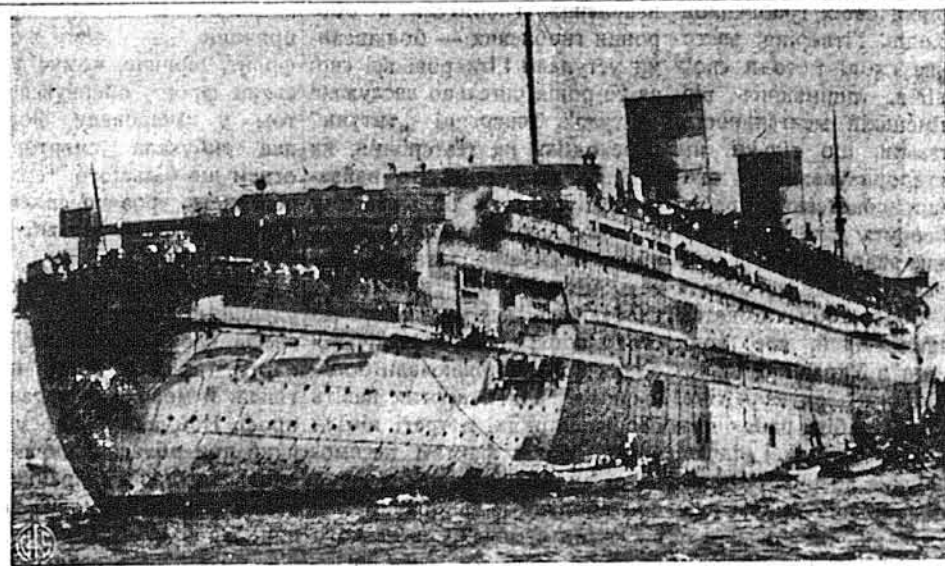
Американські кореспонденти описують з Франкфурту над Менем свої перші враження з навчання у німецьких школах згідно з новими планами, які мають на увазі висеління нацистської отруї, яку подавано німецьким дітям у школах вчасі гітлерівського режиму. Не зважаючи на те, що все ще бракує учителів і книжок, бо вчасі здебільша з шкільних підручників, що їх видавано в часі давньої Ваймарської Республіки, кореспонденти, що прислухувалися шкільним дебатам і поведінці учнів, вдоволені з цього, що бачили і чули. Тому і пишуть, що „демократизація німецького шкільництва“ іде вперед.

НЕЗАБАРОМ БУДЕМО В АМЕРИЦІ, КАЗАЛИ АМЕРИКАНЦЕВІ В СОВЕТАХ.

До Злучених Держав повернувся Джон Чечель, що був вівзав з батьками до Польщі в 1925 році. Вислівив на американську сушу розповідав репортерам, як його арештувало НКВД яких дозен разів, побивало та не пускало назад до Америки. Чечель каже, що як він заявив начальникові НКВД, що він є американським громадянином і хоче вертати до Америки, то він йому сказав таке: „За пару років ми самі будемо в Америці. Так чого тобі тепер їхати до Америки“. Іншим разом казав йому: „Чого ти вибираєшся до Аеріки? Цеж капіталістичний край. Як тільки станеш советським громадянином, будеш звільнений. Як поїдеш до Росії, то підеш там до школи і дістанеш в російським уряді добре заняття“. Його арештувала советська влада в Литві, має 29 років, походить з Вунсакет, Р. Ай.

АТЛІ ПРО ПРАВДИВІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВСІ НАРОДИ І СПРАВИ.

Витаючи імперіальною пресою конференцію, що зачала свої наради в Лондоні, британський прем'єр, Клемент Р. Атлі, говорив до видавців газет і редакторів про потребу передавати в часописах якнайбільше інформації. Атлі підкреслив в першу чергу те, щоб передавати правду про народи і події в світі. Казав, що звичайний народ ще ніколи не потерпів у своїх інтересах на тому, що проголошувало усю правду. А під правдою розумів він інформацію, що передає якусь справу чи подію з різних боків, а не тільки збоку поглядів одної партії чи групи. Бо тільки того роду інформації, казав Атлі, починаються до кращого розуміння між народами світа. Свобода преси, казав далі Атлі, є передумовою свободи в світі, тому є вона і найважливішою свободою. Та свобода належить до преси і публіки, якої агентами є часописи. Вона ставить вимогу збирати факти, краєві й міжнародні в такий спосіб, щоб можна було людині на підставі тих фактів виробити собі здоровий осуд. Ті факти можуть бути часом не дуже приємні для політиків і завдавати їм чимало клопоту, то ніхто не повинен нарікати на пресу, якщо вона держиться фактів. А погляди, які вона висказує на підставі так зібраних фактів, це вже її діло.

ВЕРТАЄ ДО СВОГО ДАВНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.—Величавий пасажирський корабель „Квін Елізабет“, що тепер є в одній з англійських пристаней, готується до свого мирного призначення, себто перевозу пасажирів через Атлантийський океан. Вчасі війни перевозив американських вояків та воєнне знаряддя. Тепер його перемальовують на яскравий колір.

ТИТО КОНЦЕНТРУЄ СВОЇ ВІЙСЬКА НА ІТАЛІЙСЬКОМУ КОРДОНІ

З Риму повідомляють про велике напруження італійсько-югославянських відносин, яке повстало внаслідок концентрації югославянських військ в Триєсті-поза лінією Моргана. В Римі заперечується відомість, що західні союзники проголосили в своїй прикордонній зоні з Югославією „стан поготівля“, але підтверджується, що переводиться постійні розшуки за зброєю серед комуністів та їх організацій. Силу югославянських військ, сконцентрованих на кордоні з Італією, обчислюється на 250 до 300 тисяч, не враховуючи двох советських дивізій та двадцять партизанських батальйонів. Югославянська армія забезпечена всіми родами советської зброї. Кілька днів тому югославянський червоний диктатор Тіто звернувся до своєї армії окремим денним наказом, в якому говориться про „великі події, які називають і які вже є близько“ та пригадується воякам їхні обов'язки як „бійців і комуністів“. Теж повідомляють, що після визволення Триєсту, до пристані причалив вчора перший американський воєнний корабель.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ЗАДЕРЖУЮТЬ СВОЇ БАЗИ НА АЗОРАХ.

Португалія погодилася на те, щоб Англія і Злучені Держави задержали ще протягом 19 місяців свої воєнні бази на Азорах для полекшення зв'язку з окупаційними арміями в Німеччині та Японії.

АМЕРИКАНСЬКА ВІЙСЬКОВА МІСІЯ ДО ВЕНЕСУЕЛИ.

Між урядами Злучених Держав і Венесуелі підписано договір, в якому передбачується висилку американської військової місії до Венесуелі на два роки. Завданням цієї місії, подібно, як і американських військових делегацій в інших країнах Південної Америки, є ознайомити венесуельську армію з модерною воєнною технікою і тактикою.

УМЕР КАЛІНІН.

Дня 3. червня помер у Москві в 70 році життя Б. предсідник Верховної Ради СРСР, Михайло І. Калінін. Він був теж членом Політбюро, та належить до тих нечисленних старих большевиків, що померли своєю природною смертю.

ТУРБОТИ З ПАЛЕСТИНОЮ.

Світова преса віддає багато місця справі творення в Палестині двох держав: жидівської й арабської. Мішана американсько-англійська комісія совго часу запропонувала англійському уряду, щоб він дозволив вивезти до Палестини 100,000 європейських жидів, проти чого виступили араби. Англійський прем'єр прийняв цю пропозицію тільки під умовою, що раніше обидві групи, жидівська й арабська, будуть роззброєні, що з черги виявилось неможливим. Тепер англійський уряд заповів відкриття свого домагання, що теж викликало протест збоку арабів. Араби планують виступити з цєю справою перед Організацією Об'єднаних Держав. Вони звернулися до Советського Союзу з проханням підтримки в своїй боротьбі проти жидів на міжнародному терені.

ГЕНЕРАЛ МІХАЙЛОВІЧ ПЕРЕД СУДОМ.

З Білгороду офіційно повідомлено, що в наступний понеділок там почнеться судовий процес проти ген. Дражі Михайловича, відомого команданта сербських четників та організатора боротьби проти німецького окупанта. Ген. Михайлович, якого велика частина югославян вважає своїм національним героєм, стане перед большевицьким судом Тіта обвинувачений за зраду проти югославського народу. Як відомо, югославський уряд відкинув пропозицію американського уряду, щоб на цьому суді зізнавалися як свідки американські вояки і офіцери.

ПАРИЗЬКІ НАРАДИ ВСЕ ЩЕ НА „МЕРТВІЙ ТОЧЦІ“.

В Парижі продовжуються наради представників Чотирьох Потуг, які мають підготувати далішу конференцію міністрів закордонних справ щодо мирних договорів. На порядку останніх нарад були справи воєнних злочинців, мирового договору з Італією та положення переможених країн після мирового договору. Зогляду на розбіжність думок між поодинокими представниками, наради — як повідомляється — все ще знаходяться в „мертвій точці“.

СОВЕТИ ВИДВИГАЮТЬ СВОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО НІМЕЧЧИНИ.

Советський представник в координаційному комітеті Контрольної Ради Союзників у Берліні запропонував, щоби на найближчому засіданні, яке має відбутися 14. червня вернутися знова до теми розброєння Німеччини.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩО,
чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарплати, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-5582

ПЕРІОДИКАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подорожнік чотири центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

**ТРЕТІЙ КОНГРЕС
АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ**

У часі, як війна в Європі вже зачалася, а наш край не брав ще у ній участі і вагався, чи, як і коли в неї вступити, відбувся у Вашингтоні в 1940 році Перший Конгрес Американських Українців, який попер всеціло заграничну політику тодішнього президента Рузвельта і заявився за допомогу демократіям, а боротьбу з диктатурами і тоталітаризмами. Це був час, коли Сталін заключив з Гітлером договір приязни. Другий Конгрес Американських Українців, що відбувся в 1944 році в Філадельфії у часі найвищого воєнного напруження, виявив цифрами і фактами, як американські українці обороняють американську землю та її ідеали на домашньому та воєнному фронті. А тепер відбувся у Вашингтоні в днях 31. травня і 1. червня Третій Конгрес Американських Українців, що займає становище щодо цього, яка роль припадає тепер Америці у справі міжнародного замирення і нового ладу у світі.

Як на перших двох конгресах, так і на третьому присвячено дуже багато уваги справі визволення з неволі України й облегчення терпіння українського народу. Основними рефератами виказувано величезні жертви, які дали у цій війні маси українського народу в обороні не тільки своєї свободи і своїх ідеалів, але й вселюдської свободи і демократії. Обговорено справу політичної оборони українських скитальців, як і визнано konieczну потребу продовження інтензивної акції матеріальної допомоги скитальцям через Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

Ухвалена Третім Конгресом Американських Українців заява (меморандум) підтверджує своїм змістом дотеперішнє політичне становище великої більшості організованої американсько-української збіроти, зокрема у відношенні до справи незалежності України. Вона ставить до нашого уряду в справі України постулат стояти на тому становищі, що вільна, незалежна та суверенна Україна може спити советську агресію, а тим самим допоможе нам усталізувати і заморити Європу, в якій Україна є ключем до зрівноваження міжнародних сил.

Щодо усіх найважливіших і життєвих справ, які обговорювано на Конгресі й які відносяться до політики уряду нашого краю, чи забезпечки провідної ролі Злучених Держав у порядкуванні світом згідно з демократичними ідеалами, висказаними в Атлантичській Хартерії й Чотирьох Свободах, не було на Конгресі ніякої розбіжності думок. Була теж одностайна і достойна постава, коли йде про вияв політичного відношення американських українців до змагань українського народу в Європі, щоб визволитись від кремлівської тиранії. І була щира маніфестація чутливого серця американських українців на терпіння їхніх рідних в Європі. Різними були тільки щодо цього, як краще виконати працю Українського Конгресового Комітету в будучині, та кому ту працю поручити, згд. який вибрати новий уряд, що міг би репрезентувати якнайбільше число більших наших осередків, а теж і груп. Та у найважливішому була повна і маніфестаційна згода. Як і було переконання, що найліпший уряд ніщо не вдіє, якщо загал не попре його праці фінансово.

**За окремих мир західних
демократій**

Минулої суботи оприлюднено заяву президента Трумана, що він двічі запрошував маршала Йосифа Сталіна до себе в гості, але Сталін відмовився під замітом, що лікарі не дозволяють їзди браку здоровля. Знов не так давно заявив през. Труман, що він не поїде до чужих країн на наради з представниками Троцьких Великих Потуг. Коли це злучити разом, то треба прийти до висновку, що були спроби скликати ще раз наради представників трьох великих передвоєнних Аліантів для порозуміння в справі закінчення війни з державами Осі і їх буйними сателітами, але ці спроби не вдалися.

У світі таких висновків легко тепер зрозуміти заяву советського міністра закордонних справ Молотова, який минулого тижня обвинувачував Америку й Англію, начеб вони хотіли накинати свою волю Советській Росії й її застрашити. Очевидно, що секретар штату Джеймс Ф. Бірнс не міг остатися довгим і зміцніти відповісти, що він не вірно представляє справу і що то Совети не додержують своїх зобов'язань, а тим самим причиняються до напруження відносин між Трьома Потугами.

Оці заяви, коли їх ще злучити із новинкою президента Трумана, що він прохав Сталіна прихити до Злучених Держав, дають світові візріть теперішньої дипломатії великих держав. Коли після війни остаточно прийшло до напруження відносин між Советами і західними демократіями, то обі сторони хочуть оправдати такий стан на свій лад. Це оправдання малоб послужити на те, щоб прихитити на свою

сторону опінію світа. Такі висновки є теж підготовкою світа на нові далекосяглі події. Здавна вже писала світова преса про те, що остання Паризька Конференція Чотирьох Потуг, скликана секретарем Бірнсом, була останньою спробою довести дипломатичною дорогою до порозуміння між цими потугами, заки ще буде скликана мнимова конференція. Коли ця спроба не вдалася, то очевидно, що після неї мусить статися щось інше. Саме тепер це інше підготовляється, а це скликання мнимої конференції західних держав з державами Осі і їх буйними сателітами безогляду на те, чи Совети на це згодяться. Що все те підготоване здавна на підставі порозуміння між Злученими Державами й Англією, це очевидно. Йшло же хіба про запевнення, чи до цього плану приступити Франції, в якій більшовицька агітація довела до скріплення комуністичної партії в правління краю. Та тепер і ця справа стала ясною, бо останньої неділі відбулися в Франції вибори до установчих зборів, отже до тимчасового парламенту, який ще раз має скласти конституцію для Франції і предложити її пізніше до одобрення цілому народові. Останні вибори, що правда, не багато ослабили сили комуністів, але зате скріпили демократичні державно-творчі елементи, які рішуче притримують Францію по стороні західних демократій. З хвилиною, коли таке співділення Франції стало запевненим, прийде — як заповідають — до швидкого скликання мнимої конференції в Європі, а з тим і до політичної перемоги західних демократій.

Микола Чубатий.

**Руїна на українсько-польській
пограниччі**

II.

Польсько-советську угоду про виселення до Советів приїзду українське населення байдуно, бо загально говорилося, що це йде про добровільне переселення. Наділі в таємних переговорах поміж більшовиками та Польщею був, як видно, наперед уложений плян повного зліквідування українців в Польщі.

Нині українсько-американська преса повна жахливих описів кровопролиття, докучуваного збоку поляків над безборонним населенням західного українського пограниччя. Та рівночасно надходять з тих околищ листи до кривників в Америці, які теж так само описують ці страхи-

тя, що їх пережило і переживає українське населення збоку польсько-червоних банд.

Польсько-советську угоду про добровільне переселення зрозуміли поляки в той спосіб, що розпочали виганяти просто всіх українців з того пограниччя; як виявилось, що добровільно хоче виїхати до Советів дуже невелике число. На заклик збоку советських представників, щоб українці переселялися до Советів, зголосилося спершу тільки кілька сіл, що були відомими москвофільськими твердженнями! Вони були переконані, що їдуть до ласкавої матушки Росії, якою їм десятиками літ паморичили голови москвофільські пропагандисти. Та

меччини східних робітників, які були смертельними ворогами більшовизму, оберталися в прихильників його — така була німецька тиранія й її наслідки. В цьому крилася причина — чому східний фронт, вірніше, чому український фронт обернувся раптом у зачаровану фортецю, яка вибухала смертоносним огнем ще більшого терору й ненависті, грозючи спалити не тільки німецькі успіхи, але й саму Німеччину.

Скажіть мені, що то таке українські повстанці, бо я ввесь час чую про це, як у партії, так і в місті про це тільки й мови... — питає мене проф. Нойман у Норменбергу, який при обласній управі „Німецького Фронту Праці“ керував відділом домохвостів служниць та з яким мені доводилось відвідувати наших дівчат, що працювали в німкінях. Це був рідкий німець, з яким я не боявся поговорити відверто,

дійсність, з якою вони стрінулися на нових місцях поселення, звичайно на українських чорноморських берегах, розчарувала їх цілковито. Вони покидаючи свої вбогі, але все таки свободні гірські села, переходили на службу до колажів як формальні колективних філярварків.

Добровільні переселенці переклали одні селянам, про своє горе під Советами. Відважніші такі втікали та перекладали остаточно в своїй лемківській горі і як наочні свідки найкраще, переконували своїх односельчан чи сусідів про „рай“ в Советах. Такі пропагандисти переселення мали найкращий успіх. Добровольців на переселення до Советів зовсім забракло.

І тут знов показується, що ця річ могла би бути переведена навіть на користь українського народу та заінтересованих переселенців, колиб Совети не були одним пеклом, а їх влада одною тиранією, що не признає волі людини, а тільки волю сатрапа на Кремлі та його поліцейської кліки-партії та НКВД. Відокремлені відкриті, що приходили від переселенців лемків спід Советів вказували, що їх переселяли в Херсонщину на оселі, покинені численними німецькими колоністами, що їх в тих приморських околицях були сотні тисяч. Ще на початку війни, по умові советсько-німецькій, Гітлер став тих німців переселяти до „фатерлянд“ і ці оселі опустіли. Правда, по окупації України розпочався рух відворотний, німці на Україну, але вкінці упадок націоналістичної окупації України та в результаті опорожненні ці приморські простори, колись прекрасно загосподаровані. На ці поміські оселі в Херсонщині стали поселяти тепер лемків добровольців.

Така переміна населення могла бути корисна навіть з національних причин і могла поправити долю вбогих лемків, колиб не советська тирма. Відомо, що Херсонщина, себто країна довкруги Одеси, доволі зачищена чужонаціональним населенням. Відсоток українців там дещо тільки вищий понад 50%. Тому скріплення українського елементу в цій полові України це значить усадити українців сильніше на причорноморських просторах та сильніше закріпити чорноморський беріг за Україною. Річ природна, що більшовики таких намірів не мали. Вони мабуть хотіли творити з цього москвофільського елементу москвофільські над Чорним морем. Однак віримо, що навіть і москвофільство не став би серед українського населення москалем і поволі духово зрісся з українською масою.

З другого боку виселення західних лемків, які ледви чи могли байдати найтис в межах української держави та такі в

результаті колись сполучились, було б корисне для українського народу. Але і це треба брати з чисто особистих інтересів лемків. Їхне переселення на багаті українські землі та на загосподаровані поміські оселі повинно би бути поправою їх мізерної долі на лихих гірських обшарах. Нажаль й багаті простори у рогайній Україні не поправляють в советській дійсності долі населення і лемки, добровільні переселенці, всі повернули у свої гори, колиб тільки була змога.

Це мало той наслідок, що добровільні переселення припинилися і більшовики в порозумінню з поляками розпочали насильне викидання українського населення з їх прадідівських осель до Советів. Пішов наказ збоку червоної Польщі виносити українців до Советів. Коли той наказ лишився без відгуків польських банди стали нападати на села українського пограниччя та формально вимордовувати всі ярвідні одиниці в тих околицях та палити українські церкви. Жертвою падали в першу чергу священники та інтелігенція; але також тисячі провідних одиниць споміж селянства були просто вимордовані. Під терором польських банд частина населення, щоб ратувати життя „добровільно“ зголосилася виїхати, решта впала жертвою насилья. Поважна частина, особливо молодші втікали в карпатські ліси скріплюючи в Карпатах оперуючі відділи Української Повстанчої Армії.

Нема сумніву, що клич червоної влади Польщі інспірованої грунто польського шовінізму та традиційної ненависті до українців та розвинувся в дикий шал знищити українців при прихильній поставі польської червоної влади. В цій справі інтереси українського шовінізму виступають та інтереси польських комуністів покривалися з інтересами Советів, дарма, що польські націоналісти засадничо поборюють польський теперішній червоний уряд.

Українське населення на захід від начеркненої нової польсько-української межі переживало місяці нечуваного в світі терору та хуліганства. По кількох місяцях такого безправства в результаті остали майже пусті села українського пограниччя та повні ліси українських повстанців. Злість, що передістається в Америку виходить, що в селах нерідко остало по дві три родини й то звичайно такі, що мали якогось римо-католика в своїй рідні, тому її польські банди вважали за поляків.

Частина таких мислених родин скористала з зиву польського уряду переселяватися на захід, на землі відібрані німцями, звідки знов насильно викинули поляки на спілку з

більшовиками-міліоні німців. Це простори, на яких досі не було й одного поляка, тому полякам дуже залежало на цим, щоб ці простори якнайскорше заселити та закріпити за Польщею.

Правда, спід Советів, переселивши зі Західної України, зачало масово напливати польське населення до Польщі, однак це все було замало, щоб заселити німецькі землі аж по Одрі. В додатку кожен вибирав краще загосподаровані німецькі землі, ніж лемківські гористі чи підгірські околиці.

Та рівночасно на українсько-польській пограниччі витворилося нове українське козацтво, що поставило собі завдання оборону українського населення перед польсько-більшовицьким насильям. Тисячі молодих людей, як сказано, втікло в ліс і вступило в ряди Української Повстанчої Армії, що стала тепер переводити поправку умови польсько-советської в справі переселення польської етнографічної межі далеко на схід.

На опущені українські села, яких населення або польські банди вимордовували або яке вкінці примусило перебраться в Совети, поводи стали напливати польські колоністи зі сходу. Українська Повстанча Армія постановила ратувати українську землю для українського народу та вирішила не допускати до поселення поляків на українських землях та на господарствах збудованих українськими руками. Села ці мали впасти жертвою огня та стати нічними аж до краху часів для українського народу.

Відділи Української Повстанчої Армії розпочали систематичне нищення тих пограничних осель з ціллю, щоб в них не могли поселитися польські пришедьці. Американські кореспонденти доносили про цілковите спалення 800 сіл на цій пограниччі. Доносили вони про бої спершу на північ від Перемишля в околицях поміж Ярославом, Яворовом і Равою Руською. Пізніше бої ці перенеслися на південне від Перемишля і жертвою знищення впали села Підкарпаття.

Кореспонденти американські доносять про людяне поведіння повстанців з тою частиною місцевого польського населення, що жило там давніше. Згадують вони теж про пощаду для римо-католицьких костелів. Останні доносення говорять, що Українська Повстанча Армія зовсім опанувала цілу східну Лемківщину на схід від Дуклі, отже повіті Ліско та Сянік. Польська влада на тих просторах перестала існувати. Доносення говорили навіть про участь советських літаків в боях з повстанцями.

В результаті ціле українсько-польське пограниччя нині перемінилося в Руїну. Населення там так як немає. Одна, дві родини живе серед спалених руїн села. На десятки літ там не зможе ніхто поселитися, бо економічно зруйнована Польща не буде вслі заселити тих просторів маючи до того на заході такий твердий оріє до зідження, як міліони німців та перемінені чисто польську.

(Кінець).

еднає хвилева спільність мети — вигнати ворога й наїзника, за якого вони вважають німців, але щодо настрою й моралі та виховання, то це геть чисто протилежні типи. Червоний воєк, я кажу про тих воєків, які виховані в чисто більшовицькому дусі, як продукт 25-літнього більшовицького панування. Такий червоний воєк має тільки почуття звички до оточення, а не любови до землі, яка для нього є об'єктом продукції, де він відбуває свої „трудодні“.

(Дальше буде).

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про гітлерівщину)

Авторські права застерегаються: Copyright by Krushynsky Theodore, Paris, France.

52)

4.

Гвалтом і насильством на сході нікого й нічого не здогадує, бо щодо терору, брехні й катування більшовиків, це ніхто не перевищив і не перевищить. Несить замученим народам сходу волю, право, людяність, ідею — ось за чим вони тужать 25 років. Там від німців ждуть визволення з душової й фізичної неволі, визволення від терору й рабства, ждуть пошани до людини, здійснення національних прав — тільки цим здобудете схід... Але такі відважні платили головами за щирість і розум. Бо їхні слова звучали для гітлерівців як ознака слабости й зради.

Вірні своїй програмі, німецькому духові й німецькій владі — гітлерівці понесли на схід фурию, той жах, яким тевтоні й прусакі скрізь позначували шляхи своїх грабнижницьких походів. Гітлерівці застосували на сході методи своїх прапраділів, лишившись вірними німецькій ментальності. Вони казали, що тільки ще більш стероризувавши й оголомивши советських рабів, вони обернуть „східне бидло“ в слухання знаряддя своєї брутальної сили. Може це була й правда щодо 100% Советам опанованих людей, але вони забули, що в Україні та й по за нею Совети опанували тіло, а не душу, побіч раба там був і бунтар, з безодні відчаю якого вибухне вогонь, що спалить і найбільш брутальну силу.

І по мірі того, як німецька політика й брутальна сила тевтонського духа досягали в Україні своєї кульмінаційної

точки, на очах усього світу докучався глибокий перелом, а рядом з ним і потворна метаморфоза: кат обертався в жертву, тиран в опікуна поволенних, гнобителів в обороняючих гноблених — більшовики уступали Гітлерові всі свої „тити“. Тепер ці „тити“ переходили на гітлерівців, як законна спадщина! Бо найзапекліші вороги більшовизму стояли тепер безборонні перед німецькими „подвигами“, перелік німецькими „якостями“, силкуючись на усмішку до свого попереднього ката! Для одних німців дорівнювали більшовиків, а для других навіть перевернули їх, а треті німці перед голим фактом несамотивітної зміни. Вже не кажучи про розлуку й глибоку драму на самих землях Советського Союзу, де 80% населення ждало визволення від большевицької тиранії, навіть ті з прибулих на роботу до Ні-

меччини східних робітників, які були смертельними ворогами більшовизму, оберталися в прихильників його — така була німецька тиранія й її наслідки. В цьому крилася причина — чому східний фронт, вірніше, чому український фронт обернувся раптом у зачаровану фортецю, яка вибухала смертоносним огнем ще більшого терору й ненависті, грозючи спалити не тільки німецькі успіхи, але й саму Німеччину.

Скажіть мені, що то таке українські повстанці, бо я ввесь час чую про це, як у партії, так і в місті про це тільки й мови... — питає мене проф. Нойман у Норменбергу, який при обласній управі „Німецького Фронту Праці“ керував відділом домохвостів служниць та з яким мені доводилось відвідувати наших дівчат, що працювали в німкінях. Це був рідкий німець, з яким я не боявся поговорити відверто,

бо він не робив різниці між німкінями й нашими дівчатами та був культурною й розумною людиною.

— Повстанці в Україні, — кажу до нього, — це чисто національне українське явище, вони взяли за зброю, бо німці прийшли в Україну як вороги й завойовники та подекуди й чинять гірше, як більшовики. Цю зброю вони взяли з відчаю, бо ненавидять більшовиків не менше, а ждали від німців не те, що вони з собою принесли. Українець до самозабуття кохає свою землю, яка зрощена його потом і кровю може не менше, як дощ...

Проф. Нойман багато читав, а більшовизм уявляв собі теоретично та не сподівався, щоб комуністична література виховувала патріотів.

— А червоний воєк, по вашому, такий же патріот, як і повстанець?...

— Ні, — кажу йому, — їх

ПОЛОЖЕННЯ В УКРАЇНІ

(На підставі вістей, переданих більшовицькою пресою).

Кожний лист є більше чи менше точним відзеркаленням душі його автора. Часто скільки й не завдає собі труда, щоб у листі скрити свої справжні думки та настрої, все буде намарно, бо завжди прокрадеться якась фраза, чи хочби одне тільки необережне слово і виявить усю правду. Треба великого майстра пера, щоб за серпанком штучних слів скрити свої правдиві думки та настрої.

Цей факт має рішальне значення при читанні листів, а вже насамперед листів зі Союзного Союзу. Відомо, що в дій, „найдемократичніший“ країні вже тисячі людей заплатили своїм життям за спробу полекшити собі своє горі, тим, що виливали його словами на папері. Писати там у листі правду, та ще й в листі закордон, це стільки, що підписувати собі вирок смерті, або, в найкращому випадку, згодуватися на заслання на Сибір. Більше чи менше незручні „урра“ на честь „мудрого“ та його партії в листах зі Союзного Союзу є аж надто багатомовні й не потрібно навіть визнавати, в союзовських обставинах, щоб власне в цих „урра“ вичути поздоровлення засуджених на смерть римських глядіаторів.

Лист, в якому пишеться правду, зі Союзного Союзу може продертися тільки манівцями. В іншому випадку, він разом з автором помандрував би туди, звідки не має вже вороття. Але й ці листи, що їх для самозбереження переплітається обов'язковими там фразами на честь Сталіна та партії, в нічому не можуть скрити правди і з них завжди віє безземним горем та смутком. Шож, як заглушити душу живу, — заговорити каміном — писав колись Іван Франко.

Класичним прикладом на це, як важко скрити правду, можуть послужити листи, які ми більшовицькі „Щоденні Вісті“ хотіли б ілюструвати свої забріхані повідомлення про „щастя“ України під чоботом Сталіна. Там кожний лист друкується під шумним заголовком в роді „Живеться добре“, „Живеться вільно“, і т. д., а прочитайте листа, прочитайте уважно, і перед вами розкриються всі страхотні цієї справжньої катівні народів.

Щоби не бути голословним, — кілька прикладів: В листі до Олександра Грібана в Клівленд, надрукованому в т. зв. „Українських Щоденних Вістях“, з 17. травня б. р., власне під заголовком „Живеться добре“, Лазар Жук зі села Пулино-Гута, Житомирської області, м. і. пише: „Діти Одари ходять по школі, Галя в 2-й клас, а Люся в 1-й клас, а останні ще малі, а Оля, хоч і старша за всіх, але не ходить в школу; вона виконує різні сільсько-господарські роботи“. А далі: „Писати є багато дечого, але хіба все опишемо! Саме краще було, щоб побачитися та усно поговорити, але невідомо, чи дочекаємось ми зустрічі“. Значить, „живеться добре“ дітей-лідошків замість посилати в школу, запрягається до сільсько-господарських робіт, про інші справи було б найкраще

поговорити усно й очевидно без принакстности енкаведиста. Подібне бажання висловлює теж сестра Олександра в дописі до цього самого листа: „Я дуже хотіла бачити тебе і про все, все поговорити“.

Інший приклад: Дмитро Табака з Дубравки, Дрогобицької області, в листі до свого брата І. Табаки в Бінгемтоні, надрукованому в тій самій більшовицькій газеті з 15. травня під заголовком „Тепер можна жити вільно“, урра-рукувши кілька разів Союзному Союзу, пише: „...мені бракує окулярів на очі і тому прошу тебе, щоб мені вислав. Також можеш вислати папір, олівці, пера. Даліше, що сам зможеш ти вислати...“ „В нас соціалістична держава. Треба тобі вислати конституцію УРСР для ознайомлення“ — кінчить свого листа Дмитро Табака, вважаючи ці слова найбільш переконливим аргументом, що справді треба вислати все, що можна.

В листі від Наталки Білої зі с. Купчинці, Тернопільської області, до Данила Оришчака в Брукліні, надрукованому в „Вістях“ з 22. травня, пишеться: „Ви пишете, що мого тата, а тато помер тому два роки. Коло нас є дуже багато новин, тільки що годі описати...“ А даліше: „Якби тато встав з гробу, а все те побачив, то напад би зі страху помер“. Чи треба писати виразніше, або додавати будь-які коментарі?

Теодор Муць, зі села Стехів, Львівської області, пише до Софії Стафірної в Бойкс (Вісті з 28. травня) цілком виразно: „мабуть, сестра, що якби Ти вернулася у своє рідне село, то певно, що не втрапила б додому, а з людей не пізнала б нікого...“ Тебе ніхто... Прочитаєте кілька рядків даліше і маєте виснаження, чому не пізнала б: „...одна моя дочка далеко в Сибіру“.

І так у безконечній черзі, а всім листам характерна та сама багатомовна фраза: писати є про що, та годі.

Сторічку для себе творять більшовицькі публікації листів про т. зв. „бандитів“, „бандерівців“ та взагалі інформації про боротьбу українського народу проти більшовицького окупанта. Сталінські „ребята“ аж ліняються з безсилою люті, підбирають найбільш огидних слів зі свого багатого в матюки „революційного“ словаря й самі з глузду сходять, намагаючись бо-дай оплюгавити тих, що після розгромлення фашистсько-гітлерівської тиранії, піднесли й високо держать прапор боротьби теж і проти дру-гої такої самої, фашистсько-сталінської. Але шож, правду як не придавали, вона завжди наверх вилізе. Для прикладу, навести тільки листа Петра Мазника зі села Домашів, Львівської області, до М. О. Бергаса в Елнора, Алта, надрукованого у Вістях з 24. травня під заголовком: „Бандити замордували стариків“. В листі написано: „Ваших родичів стареньких нема вже на світі. Їх вночі помордували бандити, обидвох — тата і маму...“ А в замітці від себе М. О. Бергас пише: „З листа не можна довідатися, хто ті бан-

Табори в Німеччині переповнені скитальцями

Під таким заголовком на друкував „Нью Йорк Таймс“ з 1. червня цікаву кореспонденцію з Франкфурту над Меном, яку у вільному перекладі передаємо.

Беручи під увагу факт, що стан скитальців в американській зоні Німеччини є великий та що кількість відправлена до країн їхнього походження менш-більш рівноважилася з кількістю нових біженців, американські власті намагаються розв'язати цю трудну проблему в той спосіб, що збільшують еміграцію до Західної Європи та до заморських країн, а частину використовують до праці в самій Німеччині. Протягом останнього місяця в американську зону прийшло біля 10,000 нових біженців, у більшості польські жида, а біля 12,000 осіб, переважно поляків, відправлено на батьківщину. Загальна кількість скитальців в американській зоні вносить тепер приблизно 500 тисяч осіб; для встановлення точного числа переводиться тепер точний реєстр усіх скитальців так по таборах, як і поза ними. На внесення властей безпеки деяким скитальцям буде відібрана допомога, але їх кількість не перевищить 15,000 осіб. Для полегшення еміграції до країн Південної Америки, військові власті видаватимуть для тих осіб, які дефенитивно відмовляються від повороту до своїх країн, відповідні довідки: ідентичності, подібні до колишніх паспортів Нанзена. На ці довідки можна буде одержати закордонні візи, а різні допомогі організації (Джойнт та подібні ка-

толицькі) подбають про те, щоб цим новим емігрантам уможливити виїзд з Німеччини. Французький уряд уже виявив готовість прийняти до своїх посілостей у Мароко частину з цих 18,000 осіб, переважно Росія, які мають женецькі нагенівські паспорти. Теж Бразилія й Домініканська Республіка запропонували, що приймуть скитальців. Докищо, скитальці залишаються небажаними гостями в Німеччині й мають постійні непорозуміння не тільки з німцями, але й з військовими властями та поліцією, головно на тлі чорної торгівлі. Для деякого унормування життя скитальців, американські власті власне планують використати їх до різноманітних робіт, насамперед в сільському господарстві. За працю скитальці діставатимуть відповідну винагороду.

Нове видання брошури про натуралізацію

Загальна Рада („Камон Кавніс“ фор Америкен Юніти) щойно видала нове видання своєї брошури „Як Стати Громадянином Злучених Держав“.

З часу попереднього видання (року 1942) було змінено оплату за натуралізацію. Збільшено внесок за перші папери з \$2.50 до \$3.00, за другі папери з \$5.00 до \$8.00 (в цю суму враховано оплату за аплікацію на другі папери та за саму посвідку про натуралізацію, якщо громадянство буде уділено). Ці зміни увійшли в життя з вересня 1944 року. Оплата за посвідку про реєстрацію (\$18.00); за посвідку про громадянство, придбане через батьків (\$5.00); за копії втрачених, чи знищених перших або других паперів (\$1.00) залишається незмінною. Про ці зміни говориться у відділах 9, 10, 33 та 66 нової брошури.

В часі між виданням 1942 року та теперішнім, новим виданням, особи хінського роду дістали право на натуралізацію. В брошурі про це подається у відділах 1 та 60.

Треба зазначити також про нові розпорядження що до натуралізації тих не-громадян, які служили в збройних частинах за цієї останньої, другої світової війни. Тому, що відповідний закон ухвалено 28. грудня 1945 року, він торкається тих осіб, які були на військовій службі до того дня. Ті, що вступили добровільно, чи були покликані до служби після 28. грудня 1945 року, не мають права на натуралізаційні привілеї згідно з тим законом. Цього роду привілеї є дійсними до 31. грудня 1946 року. Більше інформації в цій справі є у відділі 54 нової брошури.

Головним завданням натуралізаційної брошури в англійській мові є допомогти тут не родженим, які знають англійську мову й які бажать стати американськими громадянами, здобути певні знання. Автори брошури старалися, щоб вона було по можливості про-

стою, добре зрозумілою. Сталася не згадувати про різні порядження, які можна різно пояснювати, чи такі, що приміюються тільки до певних випадків. Для тих, хто не до кінця знає англійську мову, Загальна Рада видала на мійографі брошури в таких мовах: чеській - англійській, італійській - англійській, польській - англійській, та еспанській - англійській. В цих брошурах на двох мовах є короткий огляд натуралізаційних розпоряджень (це подано тільки в чужій мові) та всі — бо більшість — „спеціальних питань та відповідей“ (в англійській та іншій дотичній мові), що є в друкованій англійською мовою брошурі.

Міміографовані брошури в зазначених чужих мовах все ще продаються по 25 центів за примірник. Проте примірник друкованої брошури в англійській мові, замість 25 центів, коштує тепер 35. Кошти цього нового видання були значно більшими ніж в попередніх роках.

Ці брошури можна дістати виславши замовлення та належність чи то поштовими марками, чи чеком, чи монетним ордером до COMMON COUNCIL FOR AMERICAN UNITY, 20 West 40th St., New York 18, N. Y. Оплата йде на покриття видатків друку та пересилки.

Загальна Рада — ФЛІС.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повіdomляємо відділі У. Н. Союзу, що організатор А. Маланчук відвідає впродовж місяців червня і липня всі відділи У. Н. Союзу в горішній частині стейту Нью Йорк у таких місцевостях: Бофало, Лакавана, Ланкестер, Ніягра Фолс, Рачестер, Обори, Елмайра, Сиракюз, Ром, Ютика, Дургемвіл, Геркімер, Літл Фолс, Амстердам, Бродабін, Когонс, Трой і Гудсон, Н. Й.

Організатор А. Маланчук повідомить ще окремо відділи, коли якраз він буде в поодиноких місцевостях. Просимо хвальні заряди відділів в поданих тут місцевостях дати всяку можливу поміч А. Маланчукові в його організаційній праці.

Головна Канцелярія У. Н. Союзу.

Увага! Нью Йорк, Н. Й., і Околиця!

УКР. НАЦ. ЗАП. ТОВ. ДНІСТЕР, ВІДДІЛ 361 У. Н. СОЮЗУ

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК

в Неділю, 9-го Червня (Sunday, June 9, 1946)

at MAPLE GROVE PICNIC PARK, 46th Ave. & 160th St., FLUSHING, L. I.

До танців буде пригравати оркестра О. Козака.

ПАРК БУДЕ ВІДЧИНЕНИЙ ВЖЕ ВІД 10-ТОЇ ГОДИНИ РАНО.

Ціна білетів є для кожного приступна, бо лише 65 центів з податком, а для воїнів вступ вільний.

Приходить всі на цей Пікнік, де гарно та весело забавимося при гарній музиці, розуміється на свіжій весняній повітрі межі квітнистими зеленими деревами, а Комітет постаріється доставити нам різних приємкват з напінками. Кожний, хто буде прийнятий на цій Пікніку, буде почуватися дуже вдоволенний. Ручити за це — Комітет.

DIRECTION TO THE PARK: From New York City: Take I. R. T. Subway to Grand Central Station; or B. M. T. to Times Square or Queensboro Plaza Sta., and change for Flushing Trains. Get off at Main St. Station then take Rosewood-Jamaica-Holles or Queens Village Bus No. 26 or 27. All Buses stop at the door. — From Brooklyn: All "L" trains to Queens Plaza Station, change to Flushing trains, then take Bus to Park.

ПОШУКУЄМО 233 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ“ НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода“, орган Українського Народного Союзу, сідомо того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенності в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній отрим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свобода“ на допомогу українським жертвам війни зложили:

267) Семен Угорчак, Нью Йорк, Н. Й. \$ — 100.00

Попередньо проголошено 26,691.85

Разом \$26,791.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу“, на таку адресу:

СВОБОДА

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

ЖАРТИ

Гицлів пєс.

Вуйко Вилсон з Ракі Мавнітен у Норт Кароліні мав великого пса, який ніяк не міг утриматися вдома. Як лише замкнув його до шопи, то пєс мусів звідти видістатися й бігати світами. Та раз скінчилося його панування, бо його зловив гицель. Вуйко Вилсон мусів заплатити три долари, щоб викупити пса, та за тиждень гицель знову його зловив. За четвертим разом гицель не потребував уже ловити пса, бо як лише зближнися гицлів віз, пєс почав гавкати з радості. Як лише гицель застановив віз, щоб зловити пса, пєс вискочив на сидіння кола шофера й чувся наче вдома. Це збентежило гиця. Замість взяти пса на місце погібелі, він привіз його до його власника. Тепер у гицель просив власника: „Спробуйте, може вам удасться придержати цього пса!“

ЩО ВЖИВАТИ-МЕМО ЗАМІСТЬ МИЛА ЦЬОГО ЛІТА?

ПАНІ, ВИ МОЖЕТЕ ДОПОМОГТИ ЗДОБУТИ БІЛЬШЕ МИЛА ЛИШ ЩАДІТЬ БІЛЬШЕ УЖИВАНОГО ТОВЦУ!

МАМО, ВОНО Є БАГАТО ЛЕГШЕ ТЕПЕР — І НЕ-ЗАБУДЬТЕ, ЩО ДІСТА-ЕМО 4. Ц. ЗА КСННИЙ ФУНТ!

Де є товщ — там є мило НЕПЕРЕСТАВАЙТЕ ВІДДАВАТИ УЖИВАНІЙ ТОВЦІ, БО ТИМ ДОПОМОЖЕТЕ У ВИРОБІ БІЛЬШЕ МИЛА.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й.!
ОТСИМ ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІХ, ЩО
В ЧЕТВЕР, 6. ЧЕРВНЯ (JUNE 6, 1946)
в годині 7:30 ввечір
ДЕЛЕГАТИ ТРЕТЬОГО КОНГРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ,
що відбувся 31. травня і 1. червня в Вашингтоні,
з'їздуть:

ЗВІТИ З КОНГРЕСУ

Тому просимо всіх прийти та вислухати тих звітів.
Делегат.

БУРЛАЦЬКИМ ШЛЯХОМ
Вражіння з подорожі по Європі
— написав —
РОМАН АНТОНОВИЧ.
159 сторін — Ціна 50 шт.
Зомовлення враз з належністю слати до:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
З Канади треба платити тією американською валютою

